

توافق آمریکا و روسیه درباره تسلیحات شیمیایی سوریه

وزاری خارجه روسیه و آمریکا بعد از سه روز مذاکره در ژنو، با حضور در کنفرانس خبری مشترک از حصول توافق در مورد نحوه اجرای طرح نظارت بین‌المللی و امحای تسلیحات شیمیایی سوریه خبر دادند

وزاری خارجه روسیه و آمریکا بعد از سه روز مذاکره در ژنو، با حضور در کنفرانس خبری مشترک از حصول توافق در مورد نحوه اجرای طرح نظارت بین‌المللی و امحای تسلیحات شیمیایی سوریه خبر دادند.

جان کری با حضور در این کنفرانس خبری از توافق بر سر چارچوب اجرای طرح نظارت بین‌المللی بر تسلیحات شیمیایی سوریه خبر داد و گفت دولت سوریه یک هفته فرصت دارد لیستی از تسلیحات شیمیایی خود را منتشر کند.

به گفته کری، برای اجرای این طرح، شش مرحله در نظر گرفته شده است و در پایان این طرح، تسلیحات شیمیایی سوریه نابود می‌شود.

وزیر خارجه آمریکا همچنین تاکید کرد که باراک اوباما راهکار دیپلماتیک را به استفاده از حمله نظامی در موضوع سوریه، ترجیح می‌دهد. با این حال وی مدعی شد که روسیه و آمریکا توافق کرده‌اند اگر سوریه به تعهدات خود پایبند نباشد، شورای امنیت به بند هفت منشور سازمان ملل متوسل شود. این بند از منشور در صورت لزوم اجازه حمله نظامی علیه کشورهای دیگر را صادر می‌کند.

سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه نیز نشست خود با کری را خوب توصیف کرد. لاوروف تاکید کرد که دمشق به تعهد خود برای پیوستن به معاهده منع استفاده از تسلیحات شیمیایی پایبند است. به گفته لاوروف، دو طرف به اهدافی که روسای جمهوری آمریکا و روسیه در حاشیه نشست 171#&2017؛ بر سر آن توافق کرده بودند، دست یافته‌اند. وزیر خارجه روسیه در این نشست خبری بار دیگر نسبت به تبعات توسل به اقدام نظامی در برخورد با سوریه هشدار داد و گفت این امر نه تنها برای سوریه، بلکه برای کل منطقه خطرناک است.

لاوروف همچنین گفت در صورتی که سوریه به تعهدات خود پایبند نباشد، پرونده این کشور به شورای امنیت می‌رود، اما قرار نیست از توسل به اقدام نظامی صحبت شود. به گفته وی، نشست صلح موسوم به 171#&2017؛ ژنو؛ هم که قرار بود در ماه جاری برگزار شود، به ماه آینده موکول شده است.

لاوروف در این نشست تاکید کرد مخالفان دولت سوریه هم باید با حضور در این نشست، حسن نیت خود را ثابت کنند. گفتنی است بنا بر طرحی که مورد توافق طرفین قرار گرفته، دولت سوریه باید پیش از نابودی تسلیحات شیمیایی، به بازرسان سازمان ملل اجازه دهد به محل‌های نگهداری این تسلیحات دسترسی کامل داشته باشند.

به گفته جان کری، تسلیحات شیمیایی سوریه باید تا نیمه سال 2014 نابود شده یا از این کشور خارج شود. وزیر خارجه آمریکا در این نشست خبری به وجود برخی اختلاف نظرها میان واشنگتن و مسکو اذعان کرد، اما گفت همکاری‌های دوجانبه همچنان ادامه می‌یابد.

به گفته وی دو طرف در مورد نوع و میزان تسلیحات شیمیایی دولت سوریه نیز توافق دارند. وزیر خارجه آمریکا همچنین برای نخستین بار اذعان کرد که بعید نیست شورشیان سوری نیز از تسلیحات شیمیایی استفاده کرده باشند. جان کری پذیرفت که ممکن است بخشی از تسلیحات شیمیایی سوریه به دست گروه‌های مخالف دولت سوریه افتاده باشد.

ازسویی مقامات بلندپایه دولت آمریکا اعلام کردند این کشور به دو هفته زمان نیاز دارد که بداند آیا مذاکرات با روسیه درباره سلاح‌های شیمیایی سوریه نتیجه‌بخش خواهد بود یا خیر. مسئولان آمریکایی همچنین تاکید کردند که گزارش بازرسان سازمان ملل که به احتمال زیاد فردا صادر می‌شود انزوای کرملین را به خاطر پافشاری در متهم کردن مخالفان سوری به انجام حملات شیمیایی در غوطه دمشق در پی خواهد داشت.

آنها ابراز امیدواری کردند که صدور گزارش بازرسان سازمان ملل در افزایش تلاش‌ها برای حمایت از موضع آمریکا درباره سلاح‌های شیمیایی سوریه سهیم باشد. این درحالی است که رئیس کمیته روابط بین‌الملل مجلس دوماي روسیه اعلام کرد: حل و فصل پرونده سلاح‌های شیمیایی سوریه طی دو هفته ممکن نیست.

الکسی پوشکف گفت: غیر ممکن است بتوان پرونده سلاح‌های شیمیایی سوریه را در محدوده زمانی که آمریکا مشخص کرده حل و فصل کرد چرا که در حال حاضر 42 انبار نگهداری سلاح‌های شیمیایی در سوریه وجود دارد و برخی از این انبارها و مخازن نیز در مناطقی قرار دارند که در آنها ارتش سوریه با گروه‌های مسلح درگیر است، لذا درخواست آمریکا برای تحویل سلاح‌های شیمیایی سوریه ظرف دو هفته درخواستی غیرحرفه‌ای است.

در تحوли دیگر سازمان منع تکثیر سلاح‌های شیمیایی اعلام کرد، ظرف هفته جاری نشستی را برای بررسی درخواست سوریه جهت عضویت در این سازمان برگزار می‌کند. مایکل لوهان، سخنگوی این سازمان اعلام کرد شورای اجرایی این سازمان به زودی درخواست مقامات دمشق را برای عضویت در آن بررسی می‌کند.

لوهان گفت: سوریه در نامه خود به سازمان منع تکثیر سلاح‌های شیمیایی، از سازمان خواسته به این کشور از لحاظ فنی کمک کند، ولی ما دقیقاً نمی‌دانیم منظور سوریه از کمک فنی چیست؟ پیش از این بشار جعفری، نماینده دائم سوریه در سازمان ملل اعلام کرده بود کشورش رسماً درخواست عضویت در سازمان منع تکثیر سلاح‌های شیمیایی و پیوستن به کنوانسیون منع استفاده از این سلاح‌ها را ارائه کرده است. خبر دیگر اینکه وزیر امور خارجه آمریکا امروز به سرزمین‌های اشغالی می‌رود تا مقامات رژیم صهیونیستی را در جریان گفتگوهای خود در ژنو قرار دهد. هدف از این سفر، انتقال نتایج مذاکرات ژنو درباره سوریه به بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی است.

ادامه تهدیدهای آمریکا

مقام‌های ارشد آمریکایی می‌گویند در صورتی که سوریه معاهده مربوط به تسلیحات شیمیایی را نقض کند، دولت اوپاما منتظر مجوز استفاده از زور از سوی سازمان ملل نمی‌ماند.

با این حال مقام‌های ارشد آمریکایی گفتند انتظار دارند قطعنامه‌ای از جانب سازمان ملل مورد تصویب قرار گیرد. آنها گفتند یکی از اقدامات احتمالی در جریان تصویب این قطعنامه انتقال زرادخانه‌های تسلیحات شیمیایی سوریه به روسیه با تأیید جامعه بین‌المللی است؛ جایی که این تسلیحات در نهایت منهدم می‌شوند.

در این حال رئیس جمهوری آمریکا ابراز امیدواری کرد طرح نابودی تسلیحات شیمیایی سوریه موفقیت آمیز باشد اما تأکید کرد هرگونه توافقی باید معتبر و اجرایی باشد. باراک اوپاما پس از دیدار با شیخ صباح الاحمد الجابر الصباح، امیر کویت در کاخ سفید گفت: من و امیر کویت مذاکراتی در این خصوص داشتیم و امیدوارم رایزنی‌ها میان جان کری، وزیر امور خارجه آمریکا و سرگئی لاوروف، هم‌تای روسی وی در ژنو مثمرثمر باشد. اوپاما تصریح کرد: من و شیخ صباح توافقی کردیم که هرگونه کاربرد تسلیحات شیمیایی که در سوریه مشاهده شده اقدامی مجرمانه و لازم است جامعه جهانی نه تنها با محکوم کردن آن بلکه با اقدامی عملی مانع تکرار آن شود.

از طرفی وزارت خارجه روسیه اعلام کرد مسکو، واشنگتن و سازمان ملل توافق کردند که حل و فصل بحران سوریه براساس معاهده ژنو تنها راه پایان خشونت‌ها در این کشور است. وزارت خارجه روسیه در بیانیه‌ای پس از دیدار سرگئی لاوروف، وزیر خارجه این کشور با جان کری، وزیر خارجه آمریکا و اخضر ابراهیمی، فرستاده مشترک سازمان ملل و اتحادیه عرب در امور سوریه در ژنو اعلام کرد: در این دیدار جزئیات مقدمه‌چینی‌ها برای برگزاری نشست ژنو مورد بررسی قرار گرفت.

لاوروف، کری و ابراهیمی در این نشست تأکید کردند باید مذاکرات میان دولت و گروه‌های مخالف در ژنو در سریع‌ترین زمان ممکن آغاز شود. آنها همچنین توافق کردند بار دیگر در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل در ماه جاری دیدار کنند.

وزارت خارجه روسیه اعلام کرد دیدار آتی به این دلیل است که این مسئولان باور دارند باید تلاش‌های بیشتری برای برگزاری نشست 171#&2؛ صورت گیرد. این درحالی است که فرمانده نیروی دریایی روسیه اعلام کرد این کشور قصد دارد در دریای مدیترانه به ویژه مناطق نزدیک به سواحل سوریه حضور نظامی خود را توسعه بخشد. ویکتور چیرکف گفت قرار است تعداد ناوهای روسیه در مدیترانه به 10 فروند افزایش یابد.

در این میان، فرستاده مستعفی سازمان ملل به سوریه ضمن توصیف دیدار اخیر وزیران خارجه روسیه و آمریکا به عنوان اقدامی سازنده و مثبت، ابراز امیدواری کرد دو طرف بتوانند به توافقی برای حل کامل پرونده سوریه دست یابند. کوفی عنان اعلام کرد: امیدوارم

لاوروف و کری بتوانند نه فقط درباره سلاح‌های شیمیایی سوریه بلکه درباره تمامی جزئیات پرونده سوریه به توافق برسند.

وی گفت: طرح روسیه درباره سلاح‌های شیمیایی سوریه خیلی سریع به نتیجه رسید و امیدواریم شاهد پیشرفت در این زمینه باشیم.

مخالفت مردم آمریکا با جنگ

نتایج یک نظرسنجی جدید در آمریکا نشان می‌دهد سه چهارم مردم این کشور خواستار استفاده از دیپلماسی برای حل موضوع سوریه هستند. بر اساس نظرسنجی جدیدی که توسط رویترز و موسسه 171#&آی پی اس او اس؛ انجام شده، بیشتر مردم آمریکا با جنگ علیه سوریه مخالف هستند. در این نظرسنجی 776 نفر از مردم آمریکا حضور داشتند و برای انجام آن سه روز زمان صرف شد.

نتایج این نظرسنجی حکایت از آن داشت که فقط 25 درصد از مردم آمریکا مخالف استفاده از گزینه دیپلماسی علیه سوریه هستند.

این نظرسنجی همچنین نشان می‌دهد که سخنرانی هفته گذشته اوباما در مورد سوریه تاثیر چندانی بر افکار مردم آمریکا نداشته و بیشتر مردم این کشور همچنان مخالف جنگ و حمله به سوریه هستند. بر همین اساس در حال حاضر 62 درصد از مردم آمریکا معتقدند این کشور نباید در تحولات سوریه دخالت کند. نتایج این نظرسنجی همچنین نشان می‌دهد که بیشتر مردم ایالات متحده با نظر اوباما مبنی بر اینکه آمریکا منافع زیادی در سوریه دارد مخالف هستند و به اعتقاد 65 درصد از آنها بحران سوریه ربطی به آمریکا ندارد.

تایید استفاده از سلاح شیمیایی

بان کی مون گفت گزارش سازمان ملل که انتظار می‌رود به زودی توسط این سازمان منتشر شود، به طور کاملاً قانع کننده‌ای تایید خواهد کرد که ماه گذشته در سوریه از سلاح شیمیایی استفاده شده است. دبیرکل سازمان ملل نگفت چه کسی مسئول حملات 21 اوت در غوطه در حومه دمشق است و تصریح کرد تعیین مسئولیت آن حمله اصولاً جزو وظایف تیم بازرسان سازمان ملل نبوده است.

بان کی مون بدون اینکه بطور مستقیم شخص بشار اسد را مسئول استفاده از سلاح‌های شیمیایی در سوریه بداند، مدعی شد وی جرائم زیادی را در سوریه مرتکب شده است. دبیرکل سازمان ملل ابراز امیدواری کرد کنفرانس ویژه صلح درباره سوریه ماه آینده میلادی برگزار شود. وی افزود: مسائل زیادی وجود دارد که باید قبل از برگزاری کنفرانس ژنو درباره آن توافق شود از جمله اینکه آیا ایران در این کنفرانس شرکت خواهد کرد یا نه یا نماینده مخالفان سوری در این نشست چه کسی خواهد بود.

در همین حال ژان ایو لودریان، وزیر دفاع فرانسه گفت سازمان اطلاعات فرانسه موفق شده جمعه گذشته یک حمله شیمیایی در سوریه را رصد کند. درچنین شرایطی صدور کیفرخواستی از سوی دادستان‌های ترکیه در یکی از دادگاه‌های این کشور علیه استفاده از سلاح‌های شیمیایی توسط شورشیان سوری بار دیگر نگرانی‌ها در خصوص اینکه مخالفان سوری و نه دولت این کشور از سلاح‌های شیمیایی استفاده کرده باشند را افزایش داده است. دادستان شهر آدانای ترکیه اقدام به انتشار یک کیفرخواست 132 صفحه‌ای کرده و طی آن شش نفر از افراد مرتبط با جبهه النصره و گروه احرار الشام در سوریه را متهم به تلاش برای دستیابی به مواد شیمیایی به منظور تولید گاز سارین کرده است.

متهم اصلی این پرونده یک تبعه 35 ساله سوری به نام هیثم قصاب است که متهم به عضویت در یک سازمان تروریستی و تلاش برای دستیابی به تسلیحات برای یک سازمان تروریستی شده است. پنج متهم دیگر این پرونده همگی اتباع ترکیه بوده و متهم به تلاش برای دستیابی به سلاح برای یک سازمان تروریستی شده‌اند.

در کیفرخواست این پرونده تاکید شده که قصاب تلاش داشته شبکه‌ای را در ترکیه ایجاد و از طریق آن مواد شیمیایی برای جبهه النصره و گروه احرار الشام تهیه کند. دادستانان پرونده با استناد به تماس‌های تلفنی انجام شده توسط این گروهک معتقدند این سازمان تروریستی دست کم سفارش 10 تن مواد شیمیایی را داده است.

نخست وزیر جدید مخالفان

منابع دیپلماتیک در ترکیه اعلام کردند نشست ائتلاف مخالفان سوریه همچنان ادامه دارد و مخالفان، نخست‌وزیر دولت انتقالی خود را به زودی انتخاب خواهند کرد. ائتلاف مخالفان سوریه به برگزاری نشست‌های خود در استانبول ادامه می‌دهد تا چندین مساله مهم و در راس آنها انتخاب نخست‌وزیر دولت انتقالی، طرح مسکو و حمله احتمالی به سوریه را مورد بررسی قرار دهد.

مسئولان ائتلاف مخالفان سوري اعلام کردند اين ائتلاف نخست‌وزير موقت را انتخاب خواهد کرد تا اعتبار خود را در سطح بين‌المللي ارتقا دهد. آنها گفتند توافق کرده اند #171;احمد طعمه» از چهره‌هاي مخالفان که مناطق اشغال شده از سوي افراد مسلح را اداره مي‌کند، براي تصدي پست نخست‌وزيري انتخاب شود. طعمه که يکي از چهره‌هاي اسلام گراي مخالفان سوري است، دندانپزشک و متولد ديرالزور است و از مخالفان برجسته نظام بشار اسد به شمار مي‌آيد که از سال 2007 تا 2010 به دلایل سياسي در اين کشور زنداني بود.

خبر ديگر اينکه دولت فرانسه اعلام کرد با سه کشور عربستان، اردن و امارات براي حمايت بيشتر از مخالفان سوريه به توافق‌هايي دست يافته است. فرانسوا اولاند در ديدار با وزيران خارجه عربستان، اردن و امارات با آنها درباره لزوم حمايت بيشتر از مخالفان ميانه‌رو سوريه توافق کرد. توافق فرانسه و سه کشور عربي مذکور براي حمايت بيشتر از مخالفان سوريه پس از آن صورت گرفت که سخنگوي ائتلاف مخالفان سوريه اعلام کرد، آمريکا توزيع سلاح‌هاي تاثيرگذار ميان مخالفان را براي کمک به براندازي هر چه سريعتر بشار اسد آغاز کرده است. ماه ژوئن کاخ سفيد اعلام کرده بود اوباما تصميم دارد کمک‌هاي نظامي به مخالفان ارائه دهد.

کمک به آوارگان

سازمان ملل از اختصاص 50 ميليون دلار براي حمايت از سازمان‌هاي بشردوستانه کمک رسان به آوارگان سوري خبر داد. والري آموس، معاون دبيرکل سازمان ملل در امور کمک‌هاي بشردوستانه در بيانيه‌اي اعلام کرد از اين مبلغ 20 ميليون به آوارگان در داخل سوريه، 15 ميليون به آوارگان سوري در لبنان، 10 ميليون به آوارگان سوري در عراق و پنج ميليون به آوارگان سوري در اردن اختصاص داده شده است.

براساس برآوردهاي صورت گرفته، چهار ميليون و 200 هزار سوري در داخل کشورشان و دو ميليون نفر ديگر در کشورهاي همسايه هستند. آموس اعلام کرد: اين مبالغه که صندوق مرکزي سازمان ملل اختصاص داده، بيشترين اموالي است که تاکنون جهت امداد رساني در نظر گرفته شده است.